

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Cibus Electvs Sive Instrvctiones Sanctae De vita sanctè
traducenda& inter pios sanctósque affectus concludenda**

Elffen, Nicolas

Coloniae, 1667

Instructio IV. De obedientia perfecta, quam perfectionis amans exhibere
debet Patri suo Spirituali.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55232)

ni tuâ linguâ intulisti. Cùm os aperis ad loquendum, cogita (quod verissimum est) verba tua ab ipso Domino & Conditorè universorum audiri. Timeque apud illam supremam Majestatem ea sermone proferre, quæ coram Prælato aut inculpatæ vitæ homine loqui erubesceres.

Absint à verbis tuis omnis duplicitas, inconsideratio, præcipitancia, imprudentia, importunitas, irreverentia, prolixitas, quidquid demum inordinationem aliquam sapit. & si quid contra hæc monita per diem deliqueris, voluntariis pœnis circà vesperum expiare stude.

INSTRUCTIO QUARTA.

De Obedientiâ perfectâ, quam perfectionis amans exhibere debet Patri suo Spirituali.

§. I. *Virum ad eximiam sanctitatem aspiranti necessarium sit, ut Magistro alicui Spiritus se totum credat?*

Magistrum Spiritus, sive Patrem Spiritualem hic voco, non solum Superiorem legitimum, qui cum Jurisdictione præsit, uti præsunt in Ecclesiâ Episcopi & Pastores, & in statibus Religiosis Prælati, alique Superiores, sed virum quemcunque Spirituali prudentiâ & rerum asceticarum cognitione ornatum, quem mentis tuæ arbitrum & directorem tibi ipse elegisti, & cujus fidei curæque te ipsum commendasti, vel certè commendârunt Superiores tui, ut ejus du-

ctu & consilio in via perfectionis progredia-
re. De utroque igitur, sive Superiore le-
gitimo, sive conscientiæ arbitro præsens
quæstio procedit: a quoque directionem talis
viri omninò necessariam esse cuivis homini,
qui sanctitatem assequi studet, uti rationes
sequentes convincunt.

Ratio I. Nulla ars aut scientia rectè sine
Magistro discitur, & quis igitur scientiam
Sanctorum, artem inquam artium, sublimi-
tate suâ omninò arduam, & captu difficilli-
mam sine Magistro se plenè assecuturum
speret? Benè id ponderat D. Isidorus: *Ri-
diculum planè est, cum, ut vilium ac Mechani-
carum artium Magistros nanciscamur huc at-
que illuc oberremus, divinam tamen Philo-
sophiam tanquam vile aliquid ac despiciendum nobis
committamus.* S. Isidor. Pelus. lib. 1. ep. 260.

Ratio II. Quemadmodum in Processu
& ordine naturæ Divinæ Providentiæ statuit,
ut non ipsa sola, sed unà cum causis secun-
dis res creatas producat & moderetur (sic
enim videmus hominem gigni ab homine,
plantas & metalla astrorum influxu procre-
ari) ita & in operibus gratiæ non vult DEUS
à se solo immediatè fieri omnia, sed hoc vult
DEUS, (verba sunt D. Bernardi) *ut hōmō
per hominem doceatur, & minor majori sub-
datur.* S. Bernard. lib. de ordine vitæ.

Ratio III. Tot sunt in via Spiritus peri-
cula; tam crebræ & subtiles Dæmonis il-
lusi-

lusi-

lusiones; toties hic transfiguratur se in angelum lucis; tam sæpè tingit vitia colore virtutum, & gratias gratis datas, devotionis & lacrymarum donum, ipsos internos DEI instinctus, & apparitiones, velut simia quædam versipellis & dolosa imitatur, ut technas illius vix oculatissimi ac diu multumque in virtute exercitati viri possint discernere. & tu miselle Tyro, tuopte ingenio has omnes Dæmonis artes te agniturum, & propriâ industriâ evasurum tibi stultè persuadeas? Iudubitatè in te cadet, quod D. Bernardus asserit: *Seductori dat manum, qui dare dissimulat Preceptor.* D. Bern. Serm. 77. in Cant. & quod Cassianus: *Nulla alio vitio tam precipitem Diabolus monachum pertrahit ac perducit ad mortem, quam cum eum neglectis Consiliis seniorum suo Iudicio persuaserit, definitronique confidere.* D. Cassian. coll. 2. c. II.

Ratio IV. Iussa Superioris aut Confessarii perficere, est obedire ipsi Deo. & hæc ratio quia fundamentum & radix omnis obedientiæ est, eam paulò fusiùs ac solidiùs stabilire oportet.

§. II. An qui pareat præceptis & consiliis Patris sui Spiritualis, id semper operetur, quod ab ipso fieri vult Deus?

Quamdiu cæcam hanc fragilemque vitam in hoc mundo vivimus, tamdiu multis non modò dubiis, sed erroribus eti-

am obnoxius est humanus animus. Labyrinthus enim verò est hic mundus, in quo ne erres, filum illud sequere, quo divina Providentia gressus tuos dirigere statuit, sequere inquam ductum Patris Spiritualis, & sequere in rebus planè omnibus; qualiscunque demum ea res sit, quæ tibi ab illo præcipitur aut suadetur, sive bona sit, sive indifferens, ut Theologi loquuntur, modo in se peccati rationem non habeat, tu eam præcipienti aut suadenti, obtempera, neque errabis, sed obtemperando homini, obtemperabis ipsi Deo, & indubitatè Dei voluntatem perficies. Exempli causâ dubius hæres, an hæc habitatio, officiûmve tibi expediat, an aliud; Sisne vocatus ad hunc statum religiosum an ad alium; quæ poenitentiz opera à te suscipi debeant, quoties in Septimana gestandum cilicium, quot usurpandæ flagellationes, quoties Sacramentis Eucharistiz & poenitentiz utendum; Sisne hæc inspiratio interior à Deo, an à Diabolo; sitne hæc visio & revelatio à bono Spiritu, an à malo; Utrum pecuniæ tuæ in rem hanc sacram, an in illam melius impendantur, in his inquam omnibus ad Patrem tuum spiritualem recurre, ejus vocem audi, accepta, & sequere, tanquam vocem ipsius Dei, quamdiu non suadet, quod legi divinæ repugnat. Christus enim Salvator noster Patres spirituales suo loco constituit, voluitque

que

que, ut obediendo illis, censeamur obedire ipsi Christo & eorum voluntatem facientes, facere voluntatem ipsiusmet Dei. An non clara sunt illa Christi verba: *Qui vos audit, me audit, & qui vos spernit, me spernit.* An non & clara sunt sanctorum Patrum testimonia hanc veritatem, ita & non aliter explicantium: *Obedientia, inquit S. Benedictus, quæ majoribus præbetur, Deo exhibetur: ipse enim dicit: qui vos audit, me audit.* S. Bened. in Reg. *Non meâ Sponte, inquit S. Basilius, sed divinis litteris inductus affirmo obedientiam, quæ adversus homines antistites adhibetur, esse sicut illam quæ erga Deum ipsum adhibetur, & unam alteri assimilari cum Dominus Discipulis suis dixerit: qui vos audit me audit.* D. Basil. in Const. Monast. C. 23.

Quidquid vice Dei præcipit homo, inquit S. Bernardus, quod non sit tamen certum displicere Deo, haud secus omnino accipiendum est, quam si præcipiat Deus. D. Bern. l. de præcepto & disc. Viden' quis sit Sanctorum hac in re sensus? quem tamen ipsi non solum verbis, sed exemplis etiam suis testatissima reliquere. Quotquot in Ecclesia fuere illustres animæ, alto Spiritu & excelsis cogitationibus Filiorum Dei imbutæ, cœcæ illam obedientiam & subjectionem perfectam in rebus omnibus (si unum peccatum demas) non solum erga Superiores, sed etiam erga conscientiarum suarum arbitros & Spiritus mode-

moderatores ad unguem exercuere. Certe S. Ioannes Damascenus Seni, cui se regendum crediderat, in re quavis dicto audiens erat, uti in eius vita testatur Joannes Patriarcha Hierosolymitanus: & senex ipse cum primum Ioannem in curam susciperet, eum in cellam abducens, tanquam fundamentum subiicit: *ne quid suo arbitratu faceret.* S. Hugo Gratianopolitanus Episcopus, Consiliis D. Brunonis, cui in ædificanda Carthusia open tulerat, non secus ac paternis mandatis obediebat. Itaque cum vellet omnes equos suos vendere, & pretio pauperibus impertito, pedibus oves visitare, & in Evangelicam prædicationem discurrere S. Bruno cordatus vir, id penitus dissuasit, veritus ne vel singularitatis vel levitatis accusaretur; & Hugo Brunoni paruit. S. Carolus Borromæus, etsi Cardinalis R. E. & Archi-Episcopus Mediolanensis, & magnâ rerum humanarum atque Ecclesiasticarum experientiâ præditus, pro Duce tamen vitæ suæ Spiritualis, elegit primò Ioannem Baptistam Riberam, deinde Franciscum Adornum utrumque Presbyterum è Societate Iesu, & viros magnæ virtutis & doctrinæ, cum quibus ille indies consilia sua communicabat, & eorum nutui obtemperabat in omnibus. Ipse S. Pater Ignatius Societatis Iesu parens, à Sociis in Præpositum generalem ejusdem electus, nullis Sociorum suf-
fra-

fragiis aut precibus, sed uno Confessarii sui F. Theodosij ad S. Petri in Janiculo Franciscani imperio persuasus est, ut injuncto officio cervicem subderet. *Bartholi in eius vita lib. 2. nn. 48.* Simili Spiritu fuere etiam imbutæ sexus alterius personæ, insigni & extraordinariâ vitæ sanctimoniâ exornatæ. S. Elisabetha Regis Hungariæ filia jussa est à Magistro Spirituali duas charissimas comites à se dimittere, quod privatam erga familiares affectionem vitæ Spirituali grande putaret esse impedimentum. *Jacob. Montan. in vita. c. 21. 19. Nov.* Paruit illa, non sine uberibus lacrymis utrimque profusis. S. Terefia jussa aliquando à quodam Confessario librum, quem scripserat in Cantica Salomonis, mirabili sapientiâ refertum, in flammis projecit. dicere solita: *Si omnes Angeli cælestes uniti, aliquid ei dicerent, & superior vel Confessarius aliud, quamvis sciret, eos esse Angelos bonos, non quod illi, sed quod Superior juberet, faceret; quia hoc est securius inquit, & qui sequitur, decipi non potest.*

Ecce hic est Spiritus illustrium Sanctorum & Sanctarum; Spiritus videlicet obedientiæ perfectæ, à quo quisquis ob rationes humanæ prudentiæ deviat, non ille ducitur Spiritu Dei, sed Mundi & Politico, quem pro dolor, animæ quædam sciolæ, magno suo dispendio, contra Scripturæ, Patrum, Sanctorum omnium sensum, ac doctrinam nimis quàm sæpè sequuntur. G, §. III.

§. III. *Qua sint præstanda adversus
Patrem Spiritualem?*

Superiorem & conscientia tua arbitrum ama, ut parentem filius. Sed id cave, ne amor illi se immisceat aliquid affectionis minus puræ & defæcatæ.

Eundem reverere, ut terrestrem aliquem angelum, imò talem, qui supplet vicem ipsius Dei. Mirus hac in re fuit S. Carolus Borromæus, qui teste Giussano adeò venerari solebat P. Franciscum Adornum è Societate Jesu, Confessarium ac Patrem Spiritualem suum, ut indies ei in eadem secum domo commoranti, lumen ipse ante lucem instar famuli deferret, & dormienti adhuc, intrans cubiculum ejus aut exiens, caput profundè inclinaret reverentiæ ergo, & eo quidem modo, quo Cardinales sibi invicem occurrentes reverentiam exhibere solent.

Accede illum frequenter veluti ad nutricem infans sæpè solet accurrere, sed in accessu illo nihil specta nisi solidum fructum spiritualem.

Ubi cum conveneris, non tacitus obmutesce, nec expecta, usque dum variis interrogationibus ipse ex te eliciat, quid tibi desit, sed ultro ipse te eidem aperi, & consilium ejus avidè exquire. Aperies autem illi defectus & peccata in quæ lapsus es; tentationes, quas pateris; scrupulos & inquietudines animi, quæ te affligunt; opera pœnitent-

nitentia, quæ exerces; modum orandi quem servas; gratias & favores extraordinarios quos tibi Deus communicavit.

Si quid imperatur, noli rationes investigare, quæ Superiorem moverint ad imperandum, sed tibi sufficiat nosse id, quod præcipitur non esse peccatum, & Superiorem esse loco Dei. Ita te docet D. Cassianus: *Hoc præ omnibus excole, ut stultum te facias in hoc mundo, ut sis sapiens; nihil scilicet discernens, nihil dijudicans ex his, quæ tibi fuerint imperata, sed cum omni simplicitate & fide obedientiam semper exhibeas; Illud tantummodo Sanctum, illud utile, illud sapiens esse judicans, quidquid tibi vel lex Dei, vel senioris examen indixerit.* Cass. lib. 4. c. 41. S. Ignatius Societatis Jesu Parens: *Statuatis vobiscum ipsi, quidquid Superior præcipit ipsius Dei præceptum esse & voluntatem, atque ut ad credenda, quæ Catholica fides proponit, toto animo assensuque vestro statim incumbitis: sic ad ea facienda, quæcûq; Superior dixerit cæco quodam impetu voluntatis parendi cupida sine ulla prorsus disquisitione feramini.*

In omnibus planè rebus esto indifferens, & quasi cera in manibus Patris tui Spiritualis, non desidera determinatè hoc præ illo, sed hoc age, ut idem omninò velis & nolis, quod ipse. & si desideres magna quædam facere, communicare crebrò, pœnitentijs gravibus te affligere, &c. atque de his Superio-

REM

rem consulueris, & ille, quod petebas negarit, acquiesce ocyus, & opera etiam maxima omitte, ad quæ impellebaris. Quid vis facere id, quod contra voluntatem Superioris, adeoque ipsius Dei est, & quod si feceris, nihil nisi purgatorium mereberis?

Noli agere clandestinis technis, multò minus importunâ violentiâ, ut tuam in Sententiam Superiorem pertrahas. *Quisquis vel aperte (verba sunt D. Bernardi) vel occulte satagit, ut quod habet in voluntate, hoc ei Pater Spiritualis injungat, ipse se seducit, si fortè sibi de obedientiâ blandiatur. Neque enim in ea re ipse Prælato, sed magis ei Prælatus obedit.*

In omnibus obedi, licet illa non præcipiantur, sed aut verbis aut nutibus, aut solâ voluntatis significatione ordinentur. ita te monet D. Albertus: *Verus obediens nunquam præceptum expectet, sed solum voluntatem Prælati sciens vel credens, ferventer exequitur pro præcepto. exemplo Domini nostri Iesu Christi, cui voluntas & complacentiâ Patris summum præceptum fuit. Vide demum, ut obedientia tua sit velox, etiam literam inchoatam relinquendo imperfectam; sit fortis, nullos labores aut difficultates fugiendo; sit sedula, nihil negligendo, quod facit ad perfectionem operis imperati; sit constans imitando eâ in re Christum, qui factus est obediens usque ad mortem, mortem autem Crucis,*
IN.